

instància, a la seua vella bel·ligerància contra la llengua de la ciutat. Així de clar: el principal mèrit que va catapultar Gimeno al capdamunt de la llista municipal del PP fou el seu protagonisme en la batalla que contra la llengua va lliurar-se en un conegut col·legi local. Un ben trist bagatge, no cal dir-ho.

I ara la política lingüística de rotund involucionisme que l'alcalde lidera acaba de ser avalada precisament per qui hauria d'exercir, en funció del càrrec que ostenta, de *defensor del ciutadà*. Al ciutadà que se li ha queixat de discriminació lingüística, aquest sorprenent de-

fensor (!) acaba de respondre mitjançant un informe amerat de prejudicis lingüístics; té la barra d'estigmatitzar-hi el català –al costat de llengües com el gallec i l'èuscar– amb l'amenaça de “condemnes a mort”; hi gosa fer anar el símil grotesc, del més pur estil diglòssic, que “unes llengües s'expandeixen i altres es reclouen en l'aldea”; i en la línia d'un neoliberalisme salvatge, propugna abandonar a la pròpia sort les comunitats lingüístiques no expansionistes. Pitjor encara: el tal *defensor* (!) al seu informe pretén d'activar l'efecte *boomerang* damunt els sectors socials

més generosos envers la llengua, en crimitzar-los de fer de l'idioma “arma política i ferramenta de discòrdia”. Un informe, en definitiva, que les veus més indulgents han qualificat d'improcedent, impertinent i vexatori.

Tot d'una la reacció civil hi ha estat rotunda, immediata i generosa: el teixit social més dinàmic castellonenc, representat per una trentena d'organitzacions polítiques, sindicals i cíviques, acaba de reconèixer en el senyor Tintoré el seu *acusador* municipal i, doncs, n'ha exigit la destitució immediata del càrrec de *defensor del ciutadà*. **Vicent Pitarch**

L'adversitat dels propis errors

L'ex-conseller d'Agricultura de la Generalitat valenciana, Lluís Font de Mora, pensa que al sector cítric valencià li cal una modernització professional urgent.

L'actual campanya d'exportació es presentava, des d'abans del seu començament, enormement suggestiva. Contra tot pronòstic ens trobem immersos en una pessima i conflictiva temporada, sovintegen les reclamacions en l'exterior, abunden les males cotitzacions i s'ha generat una gran desconfiança entre propietaris i comerciants arran de l'inici de la temible renegociació dels contractes al camp.

El principal problema, en opinió que comparteix gran part del sector, es va generar quan es va produir una precipitada recol·lecció de fruita immadura. El 2 de setembre, sorprenentment, era abundant la recollida de clausellina, fet que va provocar en el consum el rebuig a la fruita àcida i tacada per la mala utilització del procés de maduració en cambres. Hem assistit a una revalorització de la fruita de l'hemisferi sud, normalment en retirada quan apareix la nostra fruita primerenca, fins i tot quan els curiosos representants de l'exportació han atribuït a aquests cítrics gran part de les nostres desgràcies actuals.

Més raó tenen quan consideren molt negativa la climatologia que hem tingut. En

Magatzem de taronges. La mala utilització del procés de maduració perjudica la qualitat de la fruita.

efecte, hi ha hagut moltes setmanes de temperatura excessiva, amb un període de pluges i humitats al nostre litoral que ha perjudicat la condició de les taronges i mandarines. També cal denunciar la mínima professionalitat de part del sector, que va recol·lectar fora de la prudència més elemental.

S'ha tornat a fer un pas enrere, seguint la tendència de la campanya passada, perquè s'ha descuidat en molts casos la qualitat dels enviaments a la Unió Europea, la major part dels quals han eludit la inspecció del SOIVRE. Hauríem de remuntar-nos a les gelades històri-

ques –1946, 1956, 1962, i 1985– per trobar una reacció tan negativa per part dels nostres compradors i consumidors.

No podem oblidar que no s'havien donat mai les circumstàncies positives actuals; ara el sector gaudeix d'importants primes d'industrialització, disposa de subvencions per a les taronges i llimes que s'exporten als països externs a la Unió Europea i pot, a més, accedir a ajudes notables per a les instal·lacions de confecció. Mentrestant, com ja sabem, la competència més directa de la Mediterrània continua en retrocés.

Es pot dir, doncs, que la democràcia no ha estat ben aprofitada per gran part del sector, especialment pel grup exportador. Amb Franco, sens dubte, vivien millor. L'explicació està en el paternalisme d'aquell règim que obligava a l'organització del sector. És cert que, alhora, el cost econòmic de l'organització eixia de la butxaca de les firmes exportadores. Però sense cap protesta, encara que sempre amb la clàssica política del ploramiques, s'efectuaven campanyes publicitàries, es mantenia una adequada informació i, quan feia falta, es marcava certa, tot i que

discutible, ordenació de les exportacions.

El tipus d'empresa familiar predominant, moltes de gran interès, impedeix que el sector dispose de persones pròpies dedicades a la seua política. Ben mirat els representants del sector comercial se situen per davall del to mitjà que s'ad-

verteix a primera vista. No és estrany, doncs, que s'hagen escandalitzat per la cita que aquest articulista va fer recentment en referència a Joan Fuster, qui fa més de vint anys, a la revista *Destino*, els va engegar "¿grupo de presión?, grupo de flojera".

Els esforços de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació i del seu titular, Josep Maria Coll, per promoure Intercitrus, interprofessional cítrica, fins ara, no han servit per res. El desastre de la campanya actual, almenys, ben podria servir de revulsiu. **Lluís Font de Mora**

Nous horitzons, nous camins

Les propostes que des del si d'ERC pretenen canviar el discurs de l'esquerra sols reeixiran si, com diu Salvador Cardús, se supera el descrèdit de la política.

Enmig de la comprensible obsessió que aclapara el discurs polític del moment (no gos ni dir *actual*, perquè ja sembla un lapse de temps massa llarg en política), encaparrat a salvar la seva escassa credibilitat, un article com el publicat fa uns dies a l'*Avui* per quatre diputats d'ERC, *Nous horitzons per a l'esquerra catalana*, resulta oxigenador i, sobretot, sorprèn. Ara com ara, la política, i encara més els polítics, viuen amb l'ai al cor del que dirà -d'ells mateixos- la premsa de l'endemà. I per tant,

es fa un discurs polític a la defensiva: per autojustificar-se, de referents autistes, de to amenaçador, que desvetlla pors i recels, gairebé sempre oportunista. En canvi, la proposta de discutir uns *nous horitzons*, quan tot es veu tèrbol, quan n'hi ha tan pocs d'horitzons, representa un gir considerable d'estil i de contingut. La diagnòsi de la malaltia, en l'article de Bargalló, Benach, Carod Rovira i Pueyo, em sembla impecable: la precarietat de la legitimitat de la democràcia, la crisi del sistema previst d'encaix autonòmic, i la manca de models socioeconòmics alternatius al liberalisme insolidari són tres fronts als quals caldria poder donar alguna resposta. Fins i tot la recuperació desacomplexada de la noció d'esquerra, entesa com a consciència crítica, com a revolta davant les desigualtats, també és ben oportuna, sobretot quan semblava que ja només era *políticament correcte*, de bona educació, ser liberal de dretes.

Carod Rovira i Colom. L'esquerra catalana vol renovar la política.

Tanmateix, la principal virtut de l'article és, alhora, la seva principal feblesa. Vull dir, una feblesa no pas teòrica, sinó estratègica: tal com van d'atabalats els nostres representants -parlamentaris, consellers, alcaldes, regidors, secretaris generals de partit...-, és possible que una proposta de reflexió pensada per d'aquí a sis anys els sembli una eternitat (per a alguns, efectivament ho és una eternitat, perquè previsiblement ja no hi seran). I, malgrat tot, és en els moments de desconcert que convé pensar en el futur.

L'article també podria acabar essent desautoritzat pel clima general de descrèdit de la política i per la perspectiva desconfiada des de la qual s'acabaria llegint. Per exemple, es podria considerar que hi ha oportunisme en l'intent de desmarcar-se de l'embolica que fa fort, o també es podria intuir un cert malestar dels diputats a l'interior del partit mateix. Ara bé, això té

solució: desactivar un hipotètic oportunisme només dependria del fet que els partits d'esquerra acceptessin el desafiament.

Però, què caldria per a interessar realment un ample sector de la societat catalana en un debat d'aquestes característiques? Probablement, dues condicions: *confiança* en les persones i en les circumstàncies en què es desenvoluparia el debat, i *proximitat* tant de llenguatge com al temari de la discussió. Caldria, per tant, restablir la confiança en la política, i a més, acostar el debat

polític al ciutadà, amb mecanismes de control transparents i fent intel·ligible la seva acció.

Aquesta doble línia d'actuació suposaria privilegiar els canals directes de discussió política. És a dir, *desmediatitzar-los*, fer sortir els debats polítics, ara exclusivament radiofònics i televisius, de la confortabilitat i aïllament de l'estudi, i portar-los al carrer. Aconseguir que el polític no tingui només una imatge audiovisual maquillada, sinó que se'n conegui la fusta, que s'expliqui, que faci propostes, que pregunti, que respongui, que participi.

Calen, com diu l'article dels 4 diputats d'ERC, nous horitzons per a l'esquerra catalana. Però, als nous horitzons, només s'hi pot arribar per camins diferents dels seguits fins ara. Si retornem la política al ciutadà, que és a qui pertany, potser sabrem trobar el nou camí, o el camí perdut. I veure nous horitzons. **Salvador Cardús**